

Türkiye’de basın özgür mü?

Bu sorunun yanıtına ‘hayır’ deyip geçmek en kolayı olur. Fakat basın özgürlüğünün yok ediliş sürecini dikkatlice incelediğimizde birçok neden ortaya çıkacak. Türkiye tarihinde basın hiçbir dönem ideal biçimde özgür olmadı. Dönem dönem rahatlama zamanları oldu ama hepsi geçici oldu.

Demokrat Parti’nin 1950 yılında düzenlediği Basın Kanunu sayesinde birçok gazeteci yargılanmaktan kurtulmuştu. Ancak sonraki yıllarda gazeteciler üzerinde baskı kurma, tutuklama, gözaltına alma dönemini de Demokrat Parti başlatmıştı. 1954 yılında Demokrat Parti tartışmalı bir kanuna imza atmıştır. Sekiz maddeden oluşan kanun gazetecilere net bir şekilde gözdağı olmuştur. Birinci maddesi açıktı; “Namus, şeref veya haysiyete tecavüz edilmesi veya hakarete bulunulması; itibar kırarak veya şöhret veya servete zarar verebilecek bir hususun isnat edilmesi; Rıza hilâfına hususi veya ailevi ahvalin teşhir olunması durumunda kişi 6 aydan 3 seneye kadar hapis ve 1000 liradan 10000 liraya kadar ağır para cezaisiyle cezalandırılır.” Bu kanun nedeniyle 1954 ile 1958 yılları arasında 1161 gazeteci yargılandı 238 gazeteci ise hapse mahkûm edildi.

27 Mayıs darbesine kadar gazeteciler üzerindeki baskılar devam etti. Darbe yönetiminin 1961 yılında gazete patronlarının itirazlarına rağmen çıkarttığı 212 sayılı Basın İş Kanunu sonrasında gazeteciler için rahatlama dönemi başladı.

Gazetecilerin haklarını koruyan ve bugün hala yürürlükte olan kanun sayesinde görece basın özgürlüğünün olduğu bir dönem yaşandı. Bu süreç aynı zamanda gazetecilerin kendi aralarında dayanışmasını da güçlendiren bir dönem oldu. Türkiye Gazeteciler Sendikası Türkiye’nin dört bir yanında üyelikler yaparak gazetecilerin hem ekonomik haklarını ilerletti hemde basın özgürlüğünü güvence altına alan toplu iş sözleşmeleri imzaladı.

1980 darbesinde 31 gazeteci tutuklanırken, 1990’lara kadar gazeteciler arasındaki dayanışma ve sendika sayesinde tartışmalı olsa da bir özgürlük alanı var olabildi. 1990’dan 2002’ye kadar iktidara gelen partiler kendisine muhalif olan gazetecileri hedef almaya devam etti. Türkiye Cumhuriyeti tarihi boyunca 68 gazeteci gazetecilik faaliyetlerinden dolayı öldürüldü.

Ak Parti iktidara geldiği 2002 yılından 2006 yılına kadar gazeteciler özel olarak hedef alınmadılar. Ancak 2006 yılından sonra medya alanına ilişkin özel bir politika yürütüldü iktidar tarafından. Medya sahipliği değiştirilerek iktidara yakın iş adamları patron koltuklarına oturtuldular.

2010 yılında eş zamanlı olarak Ergenekon ve KCK adı altında gazeteciler tutuklanmaya ve gazetecilik faaliyetleri yargılanmaya başlandı.

Bu süreçte 100'ün üzerinde gazeteci tutuklandı. Türkiye'nin Dünya Basın özgürlüğü sıralamasında en büyük gerileme yaşadığı dönem oldu.

2010-2012 yılları arasında Türkiye genelinde faaliyet gösteren 98 basın meslek kuruluşu Türkiye Gazeteciler Sendikası öncülüğünde Gazeteciler Özgürlük Platformu oluşturarak, yargılanan gazetecilerle ilgili güçlü bir dayanışma gösterdi. Bu dayanışma sayesinde birçok gazeteci özgürlüğüne kavuştu.

Sonraki yıllarda gazeteciler arasındaki politik argümanlar kullanılarak bu birliğin dağılması sağlandı.

2016 yılındaki darbe girişiminin ardından gazeteciler yine birinci hedef haline geldi. Yüzlerce gazeteci hakkında davalar açıldı, 200'e yakın gazeteci tutuklandı. Medya kuruluşları kapatıldı. Hala 142 gazeteci, gazetecilik faaliyetlerinden dolayı Türkiye'nin çeşitli cezaevlerinde tutuklu bulunuyor. Sekiz gazeteci hakkında da tekrar tutuklama kararı var. Medya yapılanmasının yüzde 95'i iktidarın kontrolü altında. Halkın haber alma hakkı yok edildi. Böyle bir tablo içerisinde Türkiye 3 Mayıs Dünya Basın Özgürlüğü Gününe giriyor.

Bu kara tablonun yeniden renklene bilmesinin birkaç koşulu var; Birincisi gazeteciler arasındaki dayanışmanın güçlenmesi gerekiyor. Bu dayanışma gazetecilerin kendilerini daha güvende hissetmelerini, daha özgür hareket edebilmelerini sağlayacak.

İkinci koşul halkın haber alma hakkına sahip çıkması gerekiyor. Halkın edindiği bilginin doğru olmamasına tepki göstermelidir. Bu tepki medya patronlarının ve gazetecilerin doğru bilgiyi aktarmasına neden olacaktır.

Bu iki koşul yerine geldiğinde muhakkak ki Türkiye'de basın özgürlüğü de geri gelecektir.

Güçlü gazeteci özgür medyayı da yaratacaktır.

Gökhan Durmuş

Türkiye Gazeteciler Sendikası
Genel Başkanı

NİSAN 2018 İLE NİSAN 2019 ARASINDA NELER YAŞANDI?

Geçtiğimiz bir yıllık sürede basın emekçileri, gazeteciler yaptıkları haberlerden, çektikleri fotoğraflardan dolayı yargılandılar, ceza tehdidi altında kaldılar ve cezalandırıldılar. Son bir yıl içinde açılan davaları ve yargılamaların geldikleri aşamaları sıralıyoruz:

- 3 Nisan 2018 tarihinde “Çekilme Günlüğü” yazı dizisi nedeniyle yeniden yargılanan T24 yazarı Hasan Cemal’e “örgüt propagandası yapmak” iddiası ile 3 ay 22 gün hapis cezası verildi.
- 3 Nisan 2018 tarihinde eski TRT Haber ve Spor Dairesi Başkan Yardımcısı ve TRT Haber Koordinatörü Ali Ahmet Böken, 9 yıl 9 ay hapis cezasına çarptırıldı.
- 5 Nisan 2018 tarihinde Kocaeli 2. Sulh Ceza Mahkemesi’nde 15 Temmuz Darbe Girişimi’nin birinci yıldönümünde Kocaeli Koz gazetesindeki köşesinden ‘Yerim Destanınızı’ başlıkla yazı yazan gazeteci Yeliz Koray, bu yazısı “Halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etme” suçlamasıyla yapılan yargılandığı davada 1 yıl 3 ay hapis cezasına çarptırıldı. Ceza ertelendi.
- 19 Nisan 2018 tarihinde yapılan yargılamada köşe yazarı ve akademisyen Koray Çalışkan 1 yıl 6 ay 22 gün hapis cezasına çarptırıldı. Ceza ertelendi.
- Gazeteci Çiğdem Toker hakkında 22 Nisan 2018 tarihinde Cumhuriyet gazetesinde yayımlanan “PTT’nin ayrıcalıklı şirketi” başlıklı köşe yazısı gerekçe gösterilerek Posta ve Telgraf Teşkilatı (PTT) AŞ tarafından açılan 50 bin TL’lik manevi tazminat davası Ankara 20. Asliye Hukuk Mahkemesinde devam ediyor. Son olarak 24 Nisan 2019 tarihinde duruşma görüldü.
- 24 Nisan 2018 tarihinde Fox TV sunucusu İsmail Küçükkaya, iki ayrı suçtan toplam 1 yıl 4 ay 20 gün hapis cezasına çarptırıldı.
- 25 Nisan 2018 tarihinde Cumhuriyet Gazetesi yönetici ve yazarlarının yargılandığı davada 3 yıl ile 7 yıl arasında değişen hapis cezaları verildi. 19 Şubat 2019 tarihinde İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesi tarafından, davada 25 Nisan 2018’de verilen mahkumiyet kararları onandı. Buna göre beş yılın üzerinde hapisle cezalandırılanların dosyayı Yargıtay incelemesine giderken, beş yılın altında ceza verilen Güray Öz, Musa Kart,

Hakan Kara, Önder Çelik, Kadri Gürsel, Bülent Utku, Mustafa Kemal Güngör ve Emre İper'in cezasının infazına başlanacak. Karar 19 Nisan 2019 tarihinde UYAP sistemine yüklendi. Dosya, infazın uygulanması için ilk olarak İstanbul 27'nci Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderilecek. Cezası beş yıldan fazla olan isimler ise Yargıtay sürecini bekliyor.

- 25 Mayıs 2018 tarihinde Bayburt Grubu'na ait Agrobay Seracılık ve Şenbay Madencilik firmaları "Ticari itibarlarının sarsıldığı" gerekçesiyle Cumhuriyet Gazetesi yazarı Çiğdem Toker'e iki köşe yazısı hakkında dava açtı. İki şirketin de 1.5 milyon TL'lik açtığı iki manevi tazminat davasına konu olan köşe yazılarında, milyar dolarlık kamu ihalelerini alan Bayburt Grubu'nun iktidarla olan ilişkileri ele alınıyordu. 4 Nisan 2019'da görülen duruşmada dava 9 Temmuz 2019'a ertelendi.
- 29 Mayıs 2019 tarihinde yapılan yargılamada eski DİHA muhabiri Hayri Demir'e Facebook hesabında 90'lı yıllarda öldürülen gazetecileri anması nedeniyle 1 yıl 6 ay 22 gün hapis cezası verildi.
- 31 Mayıs 2018 tarihinde GazeteKarinca'nın eski editörlerinden ve Yeni Yaşam gazetesinin Genel Yayın Yönetmeni Çağdaş Kaplan'a "örgüt üyeliği" iddiasıyla 6 yıl 3 ay hapis cezası verildi.
- 2018 yılında Cumhuriyet Gazetesi eski muhabiri Canan Coşkun'un, DHKP-C'ye yönelik yürütülen soruşturma kapsamında gözaltına alınan avukatların 20 Eylül'de çıkarıldıkları savcılıktaki sorgularına ilişkin haber nedeniyle "terörle mücadelede görev almış kişileri hedef göstermek" suçunu işlediği iddiası ile başlatılan yargılamasına devam edildi. 19 Temmuz 2018 tarihinde yapılan yargılamada Coşkun"suç kastının yoğun olduğu" gerekçesiyle alt sınırdan uzaklaştırılarak 2 yıl 3 ay hapis cezasına çarptırıldı.
- 15 Temmuz Darbe Girişimi' sonrası çektiği "Deniz Kuvvetleri'nin En Karanlık Günü" belgeseli nedeniyle 'FETÖ lehine paylaşımlarda bulunduğu' iddiasıyla hakkında açılan soruşturma kapsamında 8 Haziran 2018 tarihinde gözaltına alınıp 20 Haziran 2018 tarihinde tutuklanan Çağdaş Ses (cagdasses.com) haber sitesinin yayın yönetmenliğini yapan Ece Sevim Öztürk'e İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi 11 Aralık 2018 tarihinde "Örgüte bilerek ve isteyerek yardım" suçundan 3 yıl 1 ay 15 gün ceza verdi ve tahliye edildi.
- 29 Haziran 2018 tarihinde 2014 yılında yayında olan Karşı Gazetesi'nin Genel Yayın Yönetmeni, eski CHP İstanbul Milletvekili Eren Erdemyaptığı haberlerden dolayı tutuklandı. Eren Erdem, 1 Mart 2019 tarihinde 9 aydır tutuklu olarak yargılandığı davada 4 yıl 2 ay hapis cezasına çarptırıldı. Davada gazeteciler Kutlu Esendemir ve Mehmet Bozkurt beraat etti. 1 Mart 2019

tarihinde Karşı Gazetesinin imtiyaz sahibi Turan Ababey de 4 yıl 2 ay hapis cezasına çarptırıldı.

- 6 Temmuz 2018 tarihinde yapılan yargılamada Zaman Gazetesi'nin yazar ve yöneticilerinin yargılandığı davada karar verildi. Şahin Alpay, Ali Bulaç ve Ahmet Turan Alkan'a 8 yıl 9 ay hapis cezası verildi. Mümtazer Türköne ve Mustafa Ünal hakkında verilen 10 yıl 6 ay hapis cezasının infazı sürüyor. İhsan Duran Dağı, Lalezar Sarıbrahimoğlu, Mehmet Özdemir, Nuriye Ural ve Orhan Kemal Cengiz'in ise tüm suçlardan ayrı ayrı beraatlerine hükmedildi.
- Cumhuriyet Gazetesi Ankara Temsilcisi Erdem Gül, gazetenin eski Genel Yayın Yönetmeni Can Dünder ile birlikte yargılandığı, 'MİT TIR'ları davasında, hakkında verilen 5 yıl hapis cezasının Yargıtay tarafından bozulmasının ardından yapılan yargılamada 16 Temmuz 2018 tarihinde beraat etti.
- 'Cumhurbaşkanına hakaret' suçlamasıyla yargılanan Evrensel gazetesinin eski sorumlu yazı işleri müdürü Vural Nasuhbeyoğlu ile eski imtiyaz sahibi Arif Koşar, 13 Eylül 2018 tarihinde 7'şer bin liralık para cezasına mahkum edildi.
- KHK ile kapatılan Hayatın Sesi Televizyonu'nun yöneticileri Mustafa Kara, İsmail Gökhan Bayram ve Gökhan Çetin'e 19 Eylül 2018 tarihinde toplam 11 yıl 3 ay hapis cezası verildi. Cezanın gerekçesi aynı anda 3 terör örgütünün birden propagandasını yapmak olarak açıklandı.
- 28 Eylül 2018 tarihinde çıkan haberlere göre 2 yılı aşkın bir süredir tutuklu bulunan gazeteci Abdulkadir Turay'a haber kaynağından aldığı bilgi notları gerekçe gösterilerek, 9 yıl hapis cezası verildi.
- 2 Ekim 2018 tarihinde Artı Gerçek yazarlarından Fadıl Öztürk, tutuksuz yargılandığı davada 1 yıl 10 ay hapis cezasına çarptırıldı. Ceza ertelendi.
- 3 Ekim 2018 tarihinde aralarında Ahmet Altan, Mehmet Altan ve Nazlı Ilıcak'ın da bulunduğu altı gazeteci ve medya çalışanına verilen ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası, İstinaf Mahkemesi tarafından onandı.
- 10 Ekim 2018 tarihinde yapılan yargılamada Mezopotamya Haber Ajansı muhabiri Seda Taşkın hakkında 7 yıl 6 ay hapis cezası verildi.
- Cumhuriyet gazetesi muhabiri Alican Uludağ ve eski muhabiri Duygu Güvenç hakkında İzmir'de ev hapsinde tutulan ABD'li rahip Andrew Brunson'la ilgili kaleme aldığı "Bir tahliyenin yargısal analizi: Tutan da bırakan da yargı mı, devlet mi?" başlıklı haberinde "Türkiye Cumhuriyeti devletini ve devletin kurum ve organlarını aşağıladığı" iddiasıyla yapılan soruşturma neticesinde 12 Ekim

2018 tarihinde "Devletin yargı organlarını alenen aşışılama" iddiasıyla İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde dava açıldı. Duruşmalar devam ediyor.

- 25 Ekim 2018 tarihinde yapılan yargılamada Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'a hakaret iddiasıyla Özgür Gündem'in yayın yönetmeni Hüseyin Aykol, Yazı İşleri Müdür İnan Kızılkaya'ya 1 yıl 10 ay 26'şar gün, Evrensel yazarı İhsan Çaralan'a da 11 ay 20 gün hapis cezası verildi. Cezalar ertelendi.
- 6 Kasım 2018 tarihinde BirGün Gazetesi'nde Nurcan Gökdemir'e 'Albayrak nereye o oraya' başlıklı haberi nedeniyle başlıklı 28 Ağustos 2018 tarihinde yayımlanan haberinden dolayı şikayetçi Berat Albayrak'ın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı döneminde danışmanı olan Medet Nebi Yanık'a hakaret ettiğine ilişkin soruşturma başlatıldı. Duruşma 23 Mayıs 2019'da görülecek.
- 7 Kasım 2018 tarihinde yapılan yargılamada gazeteci Hüsnü Mahalli'ye bir TV programındaki konuşmasından dolayı 'Cumhurbaşkanına ve kamu görevlilerine hakaret' suçlarından 4 yıl 1 ay hapis cezası verildi.
- 8 Kasım 2018 tarihinde yapılan yargılamada karikatürist Sefer Selvi ve Evrensel Gazetesine, Binali Yıldırım ve oğlu Erkam Yıldırım'ı çizdiği Paradise Papers belgeleri karikatürü nedeniyle "kişilik haklarına zarar verdiği" gerekçesi ile toplam 10 bin TL manevi tazminat cezası verildi.
- 8 Kasım 2018 tarihinde yapılan yargılamada gazeteci Hüsnü Mahalli, görsel ve yazılı medyada kullandığı ifadelerle 'cumhurbaşkanına hakaret ettiği' suçlamasıyla 2 yıl 5 ay 5 gün, 'kurul halinde çalışan kamu görevlilerine hakaret ettiği' suçlamasıyla da 1 yıl 8 ay 25 gün hapis cezasına çarptırıldı.
- 9 Kasım 2018 tarihinde yapılan yargılamada Özgürüz muhabiri Sedat Sur'a, kayyum atanan Mardin Büyükşehir Belediyesiyle ilgili 'Kayyum Vurgunu' başlığıyla yaptığı haber nedeniyle 11 ay 20 gün hapis cezası verildi.
- 22 Kasım 2018 tarihinde yapılan yargılamada İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi, bir yazıda "iktidarın Suriye'de Cihatçı güçleri desteklediği" iddiasını sayfalarına taşıdığı gerekçesiyle BirGün Gazetesi imtiyaz sahibi İbrahim Aydın'ı "Cumhurbaşkanına hakaret"ten ertelemeli 11 ay 20 gün hapse mahkûm etti.
- 22 Kasım 2018 tarihinde yazıları gerekçe gösterilerek aylarca tutuklu kalan gazeteci Murat Aksoy, 2 yıl 1 aylık hapis cezası onanınca yeniden cezaevine girmek zorunda kaldı.
- Cumhuriyet Gazetesi yazarı Yazgülü Aldoğan, 2017 yılında bir köşe yazısında, Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın terör örgütü propagandası yaptığı yönündeki görüşleri nedeniyle "devlet büyüklerine hakaret" suçlamasıyla

yargılandığı davada 29 Kasım 2018 tarihinde yapılan duruşmada bin 740 lira adli para cezasına çarptırıldı. Ceza ertelendi.

- 13 aydır tutuklu yargılanan ETHA foto muhabiri İsmnaz Temel'in İstanbul 27. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen 29. Kasım 2018 tarihli ikinci duruşmada tahliye talebi 'delilleri karartma ve kaçma şüphesi' gerekçesiyle reddedildi.
- 30 Kasım 2018 tarihinde Kapatılan Özgür Gündem gazetesi ile dayanışmak amacıyla başlatılan "Nöbetçi Genel Yayın Yönetmenliği" kampanyasına katılan beş gazeteciye (Hüseyin Aykol, Ayşe Düzkan, Mehmet Ali Çelebi, Hüseyin Bektaş, Ragıp Duran) verilen toplam 9 yıl 9 ay hapis cezası onandı. Yazar Ayşe Düzkan, 29 Ocak 2019 tarihinde cezaevine girdi.
- 30 Kasım 2018 tarihinde yayınlanan kararı ile Anayasa Mahkemesi, 2015 yılında 'Devletin Valileri' başlığıyla kaleme aldığı köşe yazısında, dönemin Adana Valisi Hüseyin Avni Coş'u, vatandaşa 'gavat' demesi nedeniyle eleştiren Cumhuriyet gazetesi yazarı Özgen Acar'ın, söz konusu yazısına konulan erişim engelini, 'basın ve ifade özgürlüğünün ihlali' olarak nitelendirdi. Acar ve dönemin cumhuriyet.com.tr yayın yönetmeni Oğuz Güven'e 4'er bin TL tazminat ödenmesine de hükmedilerek, erişim engelini kaldırılmasını kararlaştırdı.
- 4 Aralık 2018 tarihinde yayınlanan karar ile Anayasa Mahkemesi, bianet.org sitesinde 12 yıl önce yayımlanan 'Sıcak iş ilişkileri değil taciz' başlıklı habere getirilen erişim engelleme kararı ile "ifade ve basın özgürlüğünün ihlal edildiğine" hükmetti.
- Cumhuriyet Gazetesi yazarı Yazgülü Aldoğan, 15 Eylül 2016 tarihinde sosyal medya hesabı Twitter üzerinden; "Mardin Derik İlçesi'ne kayyum atanan kaymakamın adı Muhammet Fatih Safitürk! Şaka mı kod adı mı? Bir Kürt bölgesine daha saf Türk bulamazlardı" şeklindeki tweet nedeniyle yargılandığı davada 18 Aralık 2018 tarihli duruşmada halkı alenen düşmanlığa tahrik etmek' suçundan 10 ay hapis cezasına çarptırıldı. Ceza ertelendi.
- Cumhuriyet Gazetesi yazarı Işıl Özgentürk'ün 13 Ağustos 2017 tarihli 'Kara Çarşafın Karanlığında' ve 27 Ağustos 2017 tarihli "Din ve Sosyalistler" başlıklı yazılarında "Halkın Bir Kesiminin Benimsediği Dini Değerleri Alenen Aşağılama" suçlamasıyla 20 Aralık 2018 tarihinde yapılan yargılamada 5 ay hapis cezasına mahkûm edildi. Ceza ertelendi.
- Gaziantep Yurt Haberler ve Dev Haber İnternet sitelerinin yayın kurulu üyesi gazeteci Murat Güreş, sosyal medyada polise hakaret ettiği iddiasıyla 21 Aralık 2018 tarihinde 1 yıl 2 ay 17 gün hapis cezasına çarptırıldı. Ayrıca Güreş'in cezası infaz edilene kadar iki çocuğunun velayet hakkı da elinden alındı.
- Gazeteci, T24 yazarı Hasan Cemal, 2015 yılında kaleme aldığı haberi nedeniyle İstanbul 36. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılandığı davanın ilk

duruşması 3 Ocak 2019 tarihinde görüldü. Davanın 16 Nisan'da görülen ikinci duruşmasında savcı esas ilişkin mütalaasını verdi ve Cemal'in Terörle Mücadele Kanunu (TMK) 7/2 maddesinin 1. cümlesinde düzenlenen "örgüt propagandası yapmak" suçlamasıyla cezalandırılmasını istedi. Duruşma 7 Mayıs 2019 tarihine ertelendi.

- Gazeteci Pelin Ünker'e Cumhuriyet gazetesinde yayımlanan "ParadisePapers" haberleri nedeniyle yargılandığı davada 8 Ocak 2018 tarihinde yapılan duruşmada 8 bin 600 TL para cezası ile 1 yıl 1 ay 15 gün hapis cezası verildi. Ertelemeye gidilmeyen cezada karar kesin değil, istinaf yolu açık.
- 10 Ocak 2019 tarihinde Yazar Perihan Mağden ve Gazeteci Tunca Öğreten'e "Cumhurbaşkanına hakaret" suçundan 7'şer bin lira adli para cezası verildi.
- Sözcü yazarları Emin Çölaşan ve Necati Doğru ile Sözcü Genel Yayın Yönetmeni Metin Yılmaz, sozcu.com.tr Yayın Yönetmeni Mustafa Çetin ve Haber Koordinatörü Yücel Arı hakkında "FETÖ silahlı terör örgütü içindeki hiyerarşik yapıya dahil olmamakla birlikte örgüte bilerek yardım etme" suçlamasıyla İstanbul Adliyesi 37. Ağır Ceza Mahkemesinde açılan davada 18 Ocak 2019 tarihinde duruşma görüldü. Mahkeme tarafından davanın, aynı mahkemede gazetenin sahibi Burak Akbay'ın da aralarında bulunduğu 4 kişinin yargılandığı davanın dosyasıyla birleştirilmesine karar verildi. Duruşma 14 Haziran 2019 tarihine ertelendi.
- Tutuklu gazeteci Nazlı Ilıcak, 22 Ocak 2019 tarihinde "Devletin güvenliğine ilişkin gizli kalması gereken bilgileri açıklamak" iddiasıyla yargılandığı davada 5 yıl 10 ay hapis cezasına çarptırıldı.
- Yaklaşık 2.5 yıldır tutuklu yargılanan gazeteci İdris Sayılğan'a 25 Ocak 2019 tarihinde yapılan duruşmada 8 yıl 3 ay hapis cezası verildi.
- Serbest gazeteci Sertaç Kayar, sosyal medya paylaşımları nedeniyle "örgüt propagandası" ile yargılandığı davanın 5 Şubat 2019 tarihli ikinci duruşmasında beraat etti.
- CHP'nin eski milletvekili gazeteci Barış Yarkadaş, 2014 yılında, o dönem sahibi olduğu Gerçek Gündem internet sitesinde dönemin Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan Bayraktar hakkında "TÜRGEV için arsa pazarlığı" başlığı ile yayınlanan haber nedeniyle "gizliğin ihlali" suçundan 7 Şubat 2019 tarihinde 10 ay hapis cezasına çarptırıldı. Cezası ertelendi.
- Evrensel Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Fatih Polat Mayıs 2017 tarihli bir yazısı nedeniyle 7 Şubat 2019 tarihinde 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' suçlamasıyla yargılandı. Polat'ın yargılandığı davada 4 yıla kadar hapis cezası

istendi. Yargılama, ilk duruşmada 14 Mayıs tarihine ertelendi.

- Cumhuriyet Gazetesi'nin adliye muhabiri Alican Uludağ hakkında 16 Nisan 2016'daki anayasa değişikliği öncesinde "hayır oyu vereceklerin PKK ile aynı muamele göreceklerini" söyleyen savcı Cevdet Kayrafoğlu ile ilgili bir gizli tanık ifadesini içeren "Evetçi savcı FETÖ toplantısında" başlıklı haberi nedeniyle, "soruşturmanın gizliliğini ihlal" suçunu işlediği iddiasıyla, 7 Şubat 2019 tarihinde görülen ilk duruşmada, 10 ay hapis cezası verildi. Ceza ertelendi.
- Gazeteci İdris Yılmaz hakkında, Van'ın Erciş ilçesinde korucuların bir çocuğa şiddet uygulandığı iddiasını içeren görüntüleri haberleştirdiği gerekçesiyle 1 yıl 3 ay hapis cezası verilmişti. 2019 Şubat ayında istinaf mahkemesi kararı bozdu ve Yılmaz'ın beraatine karar verdi. Ancak Yılmaz başka bir davada hapis cezasına çarptırıldığı için tahliye edilemedi.
- 7 Şubat 2019 tarihinde Yeni Asya Gazetesi Genel Genel Yayın Yönetmeni Kazım Güleçyüz ve Yeni Asya Gazetesi Karikatüristi İbrahim Özdebak hakkında 'Terör Örgütü Propagandası Yapmak' suçlamasıyla İstanbul 29. Ağır Ceza Mahkemesinde dava açıldı.
- Özgürlükçü Gündem ve Welat gazetelerini de basan, daha sonra yönetimine kayyum atanan Gün Matbaacılık sahibi Kasım Zengin'in de aralarında bulunduğu 9'u tutuklu 21 matbaa çalışanınin yargılandığı davanın 4. Duruşması 11 Şubat 2019 tarihinde görüldü. Tutuklu 4 matbaa çalışanınin tahliyesine karar verildi. Aralarında Gün Matbaacılık sahibi Kasım Zengin'in de bulunduğu 21 sanık hakkında toplamda 261 yıla kadar hapis cezası isteniyor.
- Evrensel Gazetesi eski Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Çağrı Sarı'ya 'ParadisePapers' haberleri nedeniyle Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak ile kardeşi Serhat Albayrak'ın şikayeti üzerine 'hakaret' ve 'iftira' suçlamalarıyla 6 yıl hapis istemiyle dava açıldı. 19 Mart 2019 tarihinde beraat etti.
- ETHA muhabiri Ali Sönmez Kayar'ın 15 yıl hapis istemiyle yargılandığı dava devam etti. Kayar'ın 9 ay süren tutukluluğuna bir önceki duruşmada son verilmişti.
- Gazeteci Murat Güreş'in Gaziantep'teki FETÖ soruşturması kapsamında ifade veren bir işadaminin ifadelerini haberleştirdiği gerekçesiyle gizliliği ihlal suçunu işlediği iddiası ile 3 yıla kadar hapis cezası istemiyle yargılandığı davanın 20 Şubat 2019 tarihinde duruşması yapıldı. Dava 20 Haziran 2019'a ertelendi
- Cumhuriyet Gazetesi eski ekonomi editörü Pelin Ünker'in ParadisePapers haberleri nedeniyle Berat Albayrak ve Serhat Albayrak'ın şikayetçi Ahmet Çalık'ın müdahil olduğu İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesinde yapılan yargılamada 21 Şubat 2019 tarihinde üçüncü duruşması görüldü ve Pelin Ünker'in savunması alındı. 28 Mart 2019 tarihli dördüncü duruşmada Ünker, Basın Kanunu madde 26 ve dava açma süresi nedeniyle düşme kararı verildi.

- Özgür Gündem Gazetesi Nöbetçi Genel Yayın Yönetmenliği destek eylemine katılan Erol Önderoğlu, Şebnem Korur Fincancı ve Ahmet Nesin'in 15 yıl hapis cezası ile yargılandığı davanın 27 Şubat 2019 tarihli duruşmasında savcı mütalaasını verdi. Savcı, esas hakkındaki mütalaasında "suça tahrik". "suç ve suçluyu övme" ile "örgüt propagandası" suçlamalarından hapis cezası istedi. 15 Nisan 2019 tarihinde yapılan duruşma 17 Temmuz 2019 tarihine ertelendi.
- Eski Başbakan Binali Yıldırım ve oğulları hakkındaki "ParadisePapers" belgelerine ilişkin haberleri nedeniyle 'kişilik haklarına saldırıda buldukları' gerekçesiyle eski Cumhuriyet gazetesi imtiyaz sahibi Orhan Erinç ve eski muhabiri Pelin Ünker ve Yenigün Haber Ajansı Basın ve Yayıncılık A.Ş.'ye 28 Şubat 2019 tarihinde 10'ar bin lira tazminat cezası verildi.
- Sınır hattında takip ettikleri haberler gerekçe gösterilerek yargılanan Erdoğan Alayumat ve Nuri Akman 1 Mart 2019 tarihinde beraat etti.
- Evrensel Gazetesi Eski Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Cem Şimşek'in, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'a hakaret ve iftira ettiği iddiasıyla gazeteden 100 bin TL tazminat talep edilen yargılamaya 5 Mart 2019 tarihinde devam edildi.
- Evrensel gazetesinde 5 Nisan 2018 tarihinde yayımlanan "Boğaziçililere Özel Savcı" başlıklı haber nedeniyle Cansu Pişkin'e "Kamu görevlisini terör örgütlerine hedef gösterdiği" iddiasıyla açılan davanın ilk duruşması 6 ve 25 Mart 2019 tarihlerinde görüldü. Duruşma 7 Mayıs 2019 tarihine ertelendi.
- Evrensel Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Fatih Polat, eski Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek ile eski Meclis Anayasa Komisyonu Başkanı Burhan Kuzu'ya ait olduğu iddia edilen ses kayıtlarını yayınladığı gerekçesi ile yargılandığı davadan 7 Mart 2019 tarihinde beraat etti.
- Mezopotamya Ajansı muhabiri Yasin Kobulan'a sosyal medyada paylaştığı haberler nedeniyle "zincirleme örgüt propagandası yapmak" suçundan 8 Mart 2019 tarihinde 1 yıl 6 ay 22 gün hapis cezası verildi, hükmün açıklanması geri bırakıldı.
- Eski Milliyet gazetesi yazarı 17 aydır tutuklu Mehmet Gündem'in yargılanmasına 14 Mart 2019 tarihinde devam edildi. Bir sonraki duruşma 8 Mayıs 2019'a bırakıldı.
- Ahmet Altan, 2016 yılında yazdığı "Yeni Ergenekon" başlıklı yazısında Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'a hakaret ettiği gerekçesiyle hakkında açılan davada 19 Mart 2019 tarihinde 7 bin TL adli para cezasına çarptırıldı. 11 ay 20 gün hapis cezası olarak verilen karar, Altan'ın kişiliği, sosyal ve ekonomik durumu dikkate alınarak para cezasına çevrildi.

- Mezopotamya Ajansı muhabiri Esra Solin Dal, hakkında örgüt üyeliği iddiasıyla açılan davanın ilk duruşması 20 Mart 2019 tarihinde görüldü. Dal beraat etti.
- Mezopotamya Ajansı muhabiri Seda Taşkın'ın "örgüt üyesi olmadan örgüte yardım ve yataklık suçundan" 4 yıl 2 ay, "örgüt propagandası" suçundan ise 3 yıl 4 ay olmak üzere toplam 7.5 yıl hapis cezasına mahkûm edildiği kararın istinaf davası 20 Mart 2019 tarihinde Erzurum Bölge Adliye Mahkemesi'nde görüldü. Mahkeme heyeti Taşkın'ın avukatlarının ek savunma süresi talebini kabul ederek, davayı 15 Mayıs 2019 tarihine erteledi.
- Cumhuriyet Gazetesi eski sorumlu yazı işleri müdürü Faruk Eren ve yazı işleri müdürü Bülent Özdoğan, Cumhuriyet Gazetesi'nde yayımlanan "Ne istedilerse almışlar" haberi nedeniyle Mehmet Özhaseki'nin açtığı davada 21 Mart 2019 tarihli karar ile 84 bin TL para cezasına çarptırıldı. Para cezasının hükmünün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verildi.
- 26 Mart 2019 tarihinde gazeteci ve foto muhabiri Çağdaş Erdoğan'ın örgüt üyeliği ve propagandası suçlamaları ile yargılandığı davanın dördüncü duruşması görüldü. Duruşma 7 Mayıs'a ertelendi. Erdoğan, MİT'e ait sosyal tesislerin fotoğrafını çektiği iddiasıyla 22.5 yıl hapis istemiyle yargılanıyor.
- Halkın Nabzı Gazetesi'nin imtiyaz sahibi İshak Karakaş Afrin Operasyonunu eleştirdiği gerekçesiyle "örgüt propagandası" suçlaması 26 Mart 2019 tarihinde 1 yıl 6 ay 22 gün hapis cezasına çarptırıldı. Hükmün açıklanması geri bırakıldı.
- Nisan 2018'den bu yana tutuklu olan ETHA editörü Semiha Şahin ile muhabir Pınar Gayıp'ın terör örgütü üyeliği ve terör örgütü propagandası yapmak suçlamalarıyla yargılandığı davanın üçüncü duruşması 27 Mart 2019 tarihinde görüldü. Dava ertelendi. Gayıp ve Şahin'in haklarında 15'er yıla kadar hapis cezası isteniyor.
- Artı TV Ankara Temsilcisi Sibel Hürtaş ve gazeteci Hayri Demir'in "Afrin operasyonu" döneminde yaptıkları haberler nedeniyle Mayıs 2018'de haklarında soruşturma açıldı. 27 Mart 2019 tarihinde yapılan duruşmada savcılık, esas hakkındaki mütalaasında gazeteciler için TCK 301. maddesinden ceza istedi. Gazetecilerin her biri hakkında 10 yıl 6 ay hapis cezası isteniyor.

MEDYA KURUMLUŞLARINA PARA CEZALARI

- RTÜK, FOX TV ana haber bülteninde yayınlanan Mersin Şehir Hastanesi hakkındaki haberlerin "doğruluğundan emin olunmaksızın yayınlanamaz" hükmüne aykırı olduğu iddiasıyla kanala para cezası kesildi.

- 2 Ekim 2018 tarihinde yayınlanan haberlere göre İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, "Süleyman Soylu'yu üzecek gözaltılar", "İstanbul Emniyeti Saral'ı yakaladı, mahkeme tutukladı", "O gruba 35 gözaltı" başlıklı Sarallar grubuna yönelik operasyonlarla ilgili haberleri nedeniyle Odatv'ye 1 milyon lira talepli manevi tazminat davası açtı.
- 26 Aralık 2018 tarihinde RTÜK, HALK TV ve FOX TV'ye "toplumu kin ve düşmanlığa tahrik etmek, toplumda nefret duyguları oluşturmak" gerekçesiyle ceza kesti. Üst sınırdan verilen cezalara göre FOX Ana Haber'e 3 gün program durdurma ve 1 milyona yakın para cezası, HALK TV'de Halk Arenası programına 3 program durdurma ve 80 bin TL para cezası verdi.

CEZASIZLIKLAR

Gazetecilere yukarıda sunduğumuz gibi onlarca dava açılırken, gazetecilerin uğradıkları saldırılarla ilgili yapılan yargılamalar cezasızlık ile sonuçlanmaya devam ediyor.

- 17 Mayıs 2018 tarihinde Agos Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni HrantDink'in öldürülmesine ilişkin görülen davada; cinayetin işleneceğine ilişkin istihbarata kamu görevlilerinin sorumluluğuna ilişkin raporunda yer vermeyen Mülkiye Başmüfettişi Şükrü Yıldız tahliye edildi.
- Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 7 Haziran 2017 genel seçimlerini kastederek "400 vekil alınsaydı bunlar olmazdı" sözünü haberleştiren Hürriyet Gazetesi'nin binasına,6 Eylül 2015 yılında, aralarında AKP İstanbul Milletvekili AbdurrahimBoynukalın'ın da bulunduğu 150 kişilik bir grup baskın yapmıştı. Bu olaydan 2 gün sonra Hürriyet binasına ikinci bir saldırı daha gerçekleştirilmişti. Saldırıyı gerçekleştiren 26 kişi hakkında 27 Kasım 2018 tarihinde yapılan yargılamada Bakırköy 5. Asliye Ceza Mahkemesi 25 sanığın beraatine karar verirken, bir sanık hakkında 'geceleyin işyeri dokunulmazlığını ihlal etmek' suçundan 1 yıl 8 ay hapis ve 'mala zarar verme' suçundan 2 bin TL adli para cezası verdi. Sanığın cezaları 5 yıl süre ile ertelendi.

GÖZALTILAR

Geçtiğimiz bir yılda gazeteciler çok sayıda haksız gözaltı işlemine maruz kaldı:

- 9 MAYIS 2018- Özgür Gündem Gazetesi'nin İmtiyaz Sahibi Kemal Sancılı, gözaltına alındı, tutuklandı.
- 27 HAZİRAN 2018-Sendika.Org'un İstanbul Şişli'de bulunan bürosuna gece saatlerinde polis tarafından baskın düzenlendi. Sendika.Org editörü Ali Ergin Demirhan hakkında gözaltı kararı çıkarıldı.
- 9 TEMMUZ 2018- Dicle Haber Ajansı (DİHA) muhabiri Şerife Oruç tahliye edildikten hemen sonra Elazığ T Tipi Cezaevi'nden çıkar çıkmaz yeniden gözaltına alındı.
- 20 TEMMUZ 2018- Gazeteci Zeynep Kuray, Suruç Katliamı'nın 3'üncü yıldönümü dolayısıyla İstanbul Kadıköy'de yapılmak istenen anmayı takip ederken gözaltına alındı.
- 15 EYLÜL 2018-Uluslararası haber ajansı AFP foto muhabiri Bülent Kılıç, İstanbul Kadıköy'de yapılmak istenen bir eylemi takip ederken gözaltına alındı.
- 24 EYLÜL 2018-Kocaeli'nde çocuğuna okul kıyafeti alamadığı için intihar eden İsmail Devrim'i kamuoyuna duyuran, Astakos Haber'in genel yayın yönetmeni Ergün Demir gözaltına alındı.
- 2 ŞUBAT 2019- Jinnews muhabiri Melike Aydın sosyal medya paylaşımları nedeniyle gözaltına alındı. Aynı gün serbest bırakıldı.
- 13 ŞUBAT 2019- Eski Mezopotamya Ajansı muhabiri Melike Ceyhan, gece saatleri evinde gözaltına alındı. Emniyet'te 24 saat kısıtlama kararı alındığı için avukatı ile görüştürülmedi. Ceyhan daha sonra serbest bırakıldı.
- 21 ŞUBAT 2019- Artı Gerçek muhabiri Derya Okatan sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındı. Okatan son olarak Ankara'da polis tacizine uğrayan üniversite öğrencisi Merve Demirel ile röportaj yapmıştı.
- 6MART 2019- Mezopotamya Ajansı'nın Tunceli muhabiri Semra Turan gözaltına alındı. Ertesi gün serbest bırakıldı. 19 Mart 2019 tarihinde fotoğraf makinesini almak üzere gittiği emniyette tekrar gözaltına alınan Turan, 3 gün sonra mahkeme kararı ile serbest bırakıldı.
- 20 MART 2019- Mezopotamya Ajansı muhabiri Ahmet Kanbal ve Jinnews muhabiri Rojda Aydın basın açıklamasına yapılan polis müdahalesi ile gözaltına alındılar. Aynı gün serbest bırakıldılar.
- 22 MART 2019- Gazeteci Ayşenur Arslan imza günü için gittiği Eskişehir'de gözaltına alınmaya çalışıldı. Arslan hakkında Ankara 40. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki bir davaya katılmadığı gerekçesiyle yakalama kararı

çıkarıldığı belirtildi. Arslan, Eskişehir Cumhuriyet Başsavcısı'nın bir gözaltı talimatının olmadığını, otele giriş yaptığı anda gözaltı işleminin otomatik olarak başlatıldığını anlattı. Eskişehir Emniyet Müdürlüğü de daha sonra gözaltı işleminin yapılmadığını adli bir konu ile ilgili tebligat yapıldığını açıkladı.

- 28 MART 2019- Morning Star Dış Haberler Editörü Steve Sweeney, 30 Mart 2019 Yerel Seçimlerini takip etmek için Türkiye'ye geldi. Bir gün boyunca Sabiha Gökçen Havalimanında alıkonulan Sweneey, sınır dışı edildi.
- 7 NİSAN 2019- habererciş.com sahibi ve muhabiri Sercan Akbaş, Van'daki sayım sonucunu bekleyen kişilerin işkence işe gözaltına alınması haberimi Mezopotamya Ajansından alıntılanarak alması beyicesinde halkı kin ve nefrete teşvik etmek iddiasıyla ile gözaltına alındı. Aynı gün serbest bırakıldı.

YAYIN YASAKLARI

Bir yıl içinde pek çok haber kamu yararı olmaksızın yasaklandı, pek çok siteye erişim engeli kararı çıkarıldı.

- 19 Haziran 2018 tarihinde CHP'nin 24 Haziran seçimlerindeki cumhurbaşkanı adayı Muharrem İnce, Elazığ'daki mitinginde rakibi Tayyip Erdoğan'a yönelik "İstersen gel bir de Sevim Tanürek cinayetini araştıralım" açıklamasıyla, Erdoğan'ın oğlu Burak Erdoğan'ın, kullandığı araçla 1 Mayıs 1998 günü TRT ses sanatçısı Sevim Tanürek'in ölümüne yol açmasını anımsattı. İnce'nin bu açıklamalarına ilişkin haberlere Burak Erdoğan'ın talebi üzerine erişim engeli kondu.
- 8 Temmuz 2018 tarihinde Çorlu'da yolcu treninin 5 vagonu raylardan çıkarak devrildi. 25 kişi yaşamını yitirdi. Kazaya ilişkin görüntülere Başbakanlığın talebi ile yayın yasağı getirildi.
- 10 Temmuz 2018 tarihinde Panama Papers sızıntılarını haberleştiren Cumhuriyet Gazetesi muhabiri Pelin Ünker'e dava açan Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, dava öncesi Türkiye Gazeteciler Sendikası ve Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü'nün twitter hesaplarından yapılan dayanışma çağrısı için erişim engeli kararı çıkarttı.
- 6 Şubat 2019 tarihinde İstanbul Kartal'da 8 katlı bina çöktü. Felaket saat 16.00'da yaşandı. İstanbul Anadolu 6. Sulh Ceza Hakimliği 18.15'te "arama kurtarma çalışmalarının sağlıklı ve ivedi bir şekilde yürütülmesi, genel güvenlik, kamu sağlığı ve kamu düzeni" gerekçesiyle olayla ilgili çekilen tüm görüntülerin yayınlanmasının yasaklanmasına karar verdi.
- 25 Şubat 2019 tarihinde Bingöl, Antalya, İzmir ve Kırşehir'de gerçekleşen dört ayrı cinsel istismar vakası ile ilgili haberlere bu kentlerdeki Sulh Ceza Hakimlikleri tarafından yayın yasağı getirildi.

SEKTÖRE BAKIŞ

Aile, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının, her yılın ocak ve temmuz aylarında açıkladığı 'İşçi Sayıları ve Sendikaların Üye Sayıları Hakkında Tebliğler' ile genel ve iş kolu bazında resmi sendikalaşma oranlarını kamuoyu ile paylaşmaktadır.

Tablo 1'den görülebileceği üzere 'Basın, Yayın ve Gazetecilik' iş kolunda, Ocak 2018 ve Ocak 2019 arası dönemdeki sendikalaşma oranı, Türkiye'deki genel sendikalaşma oranına benzer bir şekilde artış eğilimi içindedir. Genel sendikalaşma oranı Ocak 2018'de %12,38'den Ocak 2019'da %13,86'ya yükselmiştir. Ancak ilgili dönemde iş kolundaki kayıtlı çalışan sayısı, ülkedeki kayıtlı çalışan sayısındaki artışın aksine bir daralma eğilimindedir. Ocak 2018'de 92 binin üzerinde olan kayıtlı çalışan sayısı, Ocak 2019'da 86 bin civarına gerilemiştir. Diğer bir deyişle bir yıllık dönemde iş kolundaki kayıtlı çalışanların oranı %6.28 daralmıştır. Bu oran içindeki meslek değiştirenlerin, kayıt dışı çalışmaya başlayanların, serbest çalışma biçimini tercih edenlerin veya sektörü tamamen terk edenlerin payı ise bilinmemektedir.

Tablo 1: İş kolundaki Sendikalaşmanın Gelişimi: Ocak 2018-Ocak 2019 Arası Dönem

İstatistik Dönemleri	Genel Kayıtlı Çalışan Sayısı- Genel Sendikalaşma Oranı (%)	İş Kolundaki Kayıtlı Çalışan Sayısı- Sendikalaşma Oranı (%)
2018 Ocak Ayı İstatistiği	1.714.397 - %12,38	92.159 - %6,8
2018 Temmuz Ayı İstatistiği	1.802.155 - %12,76	91.443 - %7,23
2019 Ocak Ayı İstatistiği	1.859.038 - 13,86	86.366 - %7,79

İş kolunda örgütlü sendikalara daha yakından baktığımızda, Ocak 2018 ve Ocak 2019 arasında genel olarak üye sayılarını artırdıklarını görmekteyiz. TGS, ilgili dönemde üye sayısını en çok artıran sendika (356 yeni üye) olarak göze çarpmaktadır. TGS'yi, Medya-İş (82 yeni üye) ve TÜRK-İŞ'e bağlı Basın-İş Sendikası

(44 yeni üye) takip etmektedir. DİSK'e bağlı Basın-İş Sendikası'nın ise ilgili dönemde üye sayısı düşüş (21 üye) göstermiştir.

Tablo 2: İş Kolundaki Sendikaların Üye Sayısının/Oranının Gelişimi: Ocak 2018- Ocak 2019 Arası Dönem

Sendika	2018 Ocak Üye Sayısı/ Oranı	2018 Temmuz Üye Sayısı/ Oranı	2019 Ocak Üye Sayısı/ Oranı
Medya-İş	2.570 / %2,79	2.697 / %2,95	2.652 / %3,08
Basın-İş (TÜRK-İŞ)	2.271 / %2,47	2.245 / %2,46	2.315 / %2,69
TGS	1.005 / %1,10	1.256 / %1,38	1.361 / %1,58
Basın-İş (DİSK)	400 / %0,44	398 / %0,44	379 / %0,44

Bilindiği üzere iş kolu barajı ülkemizde %1'dir. Bir çalışanın sendika üyesi olması kadar onun Toplu İş Sözleşmesi (TİS) kapsamı içinde olup olmadığı da gerçek sendikalaşma oranına işaret eden önemli bir göstergedir. İş kolunda Ocak 2019 istatistiğine göre sendikalaşma oranı sadece %7,79'dur. Ancak iş kolunda örgütlü dört sendika içinde TİS yapma yetkisi olan sadece üç sendika vardır ve bunlar; Medya-İş, Türk-İş'e bağlı Basın-İş ve TGS'dir. Sadece medya sektörü dikkate alındığında, TİS kapsamındaki 7 işletmenin 6'sında TGS, 1'inde ise Medya-İş'in örgütlü olduğu görülmektedir. İş kolundaki sendikalara üye olan ancak TİS kapsamı dışında olan ve net oranı bilinmeyen çalışanlar dikkate alındığında, iş kolundaki gerçek sendikalaşma oranına işaret eden TİS kapsamındaki çalışan sayısı ise daha da düşecektir.

Gazetecilik bölümü mezunları içinde işsizlik oranı 2016'da %19,2, 2017 yılında ise %19,1 olarak gerçekleşmiştir. TÜİK'in 25 Mart 2019 tarihinde açıkladığı '2018 İşgücü İstatistikleri'ne göre en çok sosyal hizmetler (%24,3), gazetecilik (%23,8) ve sanat (%17,8) bölümlerinden mezun olanlar iş bulmakta zorlanmaktadır. Diğer yandan gazeteciler arasında işsizlik oranının "yüzde 25-30 arasında" olduğu da tahmin edilmektedir.

TGS'nin yaptığı bir araştırmaya göre 2018 yılında ülkedeki üniversitelerin gazetecilik bölümlerinden 2000-2150 arasında öğrenci mezun olmuştur. Sektördeki işsizlik oranı

hesaba katıldığında mezun olan her dört gençten birinin işsiz kalma tehdidi ile yüz yüze kaldığı söylenebilir.